

Прокуратура на
Република България

Министерството на
вътрешните работи

№ AC-2556
23.08.2013 г.

№ Тз-1477
05.08.2013 г.

ЗАПОВЕД

ОТНОСНО: Утвърждаване на Правила за координация и взаимодействие между Прокуратурата на Република България и Министерството на вътрешните работи по водени оперативни дела и преписки, извършване на проверки и провеждане на неотложни и първоначални действия по разследването

На основание чл. 138, т. 1 и 4 от Закона за съдебната власт и чл. 21, т. 11а от Закона за Министерството на вътрешните работи,

ЗАПОВЯДВАМЕ:

1. Утвърждаваме Правила за координация и взаимодействие между Прокуратурата на Република България и Министерството на вътрешните работи по водени оперативни дела и преписки, извършване на проверки и провеждане на неотложни и първоначални действия по разследването.

2. Административните ръководители на прокуратурите в страната и ръководителите на структури в МВР да организират запознаването на прокурорите и служителите на МВР с Правилата по т. 1.

Копие от заповедта и Правилата по т. 1 да се изпрати на прокуратурите в страната и на структурите на МВР за сведение и изпълнение.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СОТИР ЦАЦАРОВ

МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ:

ЦВЕТИН ЙОВЧЕВ

ПРАВИЛА

ЗА КООРДИНАЦИЯ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ ПО ВОДЕНИ ОПЕРАТИВНИ ДЕЛА, ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИ И ПРОВЕЖДАНЕ НА НЕОТЛОЖНИ И ПЪРВОНАЧАЛНИ ДЕЙСТВИЯ ПО РАЗСЛЕДВАНЕТО

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Целта на настоящите Правила е да се създадат организационни предпоставки за подобряване на взаимодействието между Прокуратурата на Република България (ПРБ) и Министерството на вътрешните работи (МВР) във връзка с работата по оперативни дела и преписки, проверки, образуване на досъдебни производства и провеждането на неотложни и първоначални действия по разследването.

Чл. 2. (1) Прокуратурата на Република България и МВР съгласуват и се подпомагат взаимно във връзка с организацията и провеждането на неотложни и първоначални действия по разследването, включително по осигуряването на необходимите вещи лица, специалисти - технически помощници, охрана, транспорт и технически средства.

(2) Водещите приоритети в дейността и взаимодействието между ПРБ и МВР са:

1. специализация в работата на прокурори, следователи и служители на МВР;

2. работа в екип на прокурори, следователи, разследващи полицаи и осъществяващи оперативно-издирвателна дейност служители на МВР при спазване на принципите на откритост, лоялност и сътрудничество до приключване на наказателното производство със съответен акт на прокурор или съд;

3. ефективност на информационния обмен, своевременно започване на досъдебно производство и събирането на доказателства.

Чл. 3. За постигане на ефикасна координация и взаимодействие административните ръководители на съответните прокуратури и структури на МВР създават организация за поддържане на постоянна връзка.

ГЛАВА ВТОРА ФОРМИ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Раздел I

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В УСЛОВИЯТА НА НЕОТЛОЖНОСТ ПРИ ПОЛУЧАВАНЕ НА СЪОБЩЕНИЕ ЗА ИЗВЪРШЕНО ПРЕСТЪПЛЕНИЕ ОТ ОБЩ ХАРАКТЕР В СТРУКТУРИТЕ НА МВР

Чл. 4. (1) Когато в структура на МВР се получи съобщение за извършено престъпление от общ характер и се установи необходимост от извършване на неотложни действия по разследването, полицейският орган, приел съобщението, докладва на съответния ръководител. Съответният ръководител определя полицейски разследващ орган, който да извърши неотложните действия по разследването.

(2) По всяко получено в структура на МВР съобщение за извършено престъпление определеният полицейски разследващ орган задължително преценява наличието на предпоставките по чл. 356, ал. 1 или 362, ал. 1 от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК). Когато тези предпоставки са налице, полицейският разследващ орган предприема необходимите действия за започване и провеждане на досъдебното производство под формата на бързо или незабавно производство.

(3) Съответният ръководител, полицейски разследващ орган или служител в оперативния дежурен център (ОДЦ)/оперативната дежурна част (ОДЧ) на структурата на МВР незабавно уведомява административния ръководител на компетентната прокуратура или съответния дежурен прокурор за случаите с фактическа или правна сложност или представляващи значим обществен интерес, и изпълнява прокурорските указания. Фактът на извършения доклад и дадените указания от прокурора се удостоверяват в писмена форма.

(4) Извън установеното работно време, действията на ръководителя на структурата се извършват от ОДЦ/ОДЧ в съответната структура на МВР.

Чл. 5. (1) Определеният полицейски разследващ орган извършва необходимите неотложни действия по чл. 212, ал. 2 от НПК, като уведомява прокурора незабавно, а когато това е невъзможно - не по-късно от 24 часа.

(2) Когато при провеждане на неотложните действия по ал. 1 се задържи лице по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР), незабавно се уведомява компетентният прокурор и му се предоставят събраните материали.

(3) Когато се касае за извършени престъпления, посочени в чл. 411а от НПК или такива, наказуеми с лишаване от свобода повече от 10 години, се

уведомява и административният ръководител на компетентната прокуратура или оправомощен от него прокурор.

Чл. 6. (1) Ръководителите на структурите на МВР или определени от тях служители създават организация за:

1. оказване помощ на пострадалите;
2. запазване на местопроизшествието и работа по горещи следи;
3. извършване на неотложните действия;
4. оказване съдействие на разследващия орган за:

а) осигуряване участието на специалисти - технически помощници, вещи лица, поемни лица или лица, които ще бъдат представени за разпознаване заедно с лицето, което ще бъде разпознавано;

б) създаване на условия, способстващи своевременното и законосъобразно извършване на разследването до неговото приключване;

в) охрана или транспортиране на веществени доказателства, изискващи повишени мерки за сигурност - при необходимост.

(2) При необходимост ръководителят на съответната структура на МВР сигнализира и други ведомства с оглед тяхната компетентност.

Чл. 7. (1) Непосредствено след пристигане на местопроизшествието разследващият орган създава организация за осигуряване на необходимите условия за законосъобразно и безопасно провеждане на неотложното действие, определя границите на местопроизшествието, взема мерки за откриване, фиксиране, иземване и запазване на следите от престъплението.

(2) В охранявания район за провеждането на неотложните действия по разследването не могат да навлизат лица, които не са включени в екипа за разследване, независимо от тяхното служебно положение.

Чл. 8. Когато е необходимо съгласуване на действията на няколко ведомства и/или когато случаят е от значим обществен интерес, могат да бъдат създавани съвместни групи, включващи прокурори, служители на МВР и на други ведомства. Съвместната група осъществява дейността си под ръководството на прокурор.

Раздел II

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНА ПРОВЕРКА ЗА ПРЕСТЪПЛЕНИЕ ОТ ОБЩ ХАРАКТЕР

Чл. 9. (1) При приключване на предварителната проверка полицейският орган изготвя справка. След доклад на съответния ръководител справката и другите материали се изпращат на компетентната прокуратура.

(2) Когато при предварителната проверка се съберат достатъчно данни за извършено престъпление от общ характер, справка следва да съдържа данни за:

1. извършеното престъпление, включително за времето, мястото и начина на извършване;

2. лицата, участници в престъплението (имена, ЕГН, място на раждане, постоянен и настоящ адрес), а при непълнолетен участник в извършеното деяние - и характеристична справка от служител на Детска педагогическа стая;

3. лица, които могат да бъдат разпитани като свидетели;

4. вещи, включително документи, които биха могли да се изземат като веществени доказателства, и тяхното местонахождение.

Чл. 10. В случаите на фактическа или правна сложност или представляващи значим обществен интерес полицейският орган, извършил проверката, след доклад на съответния ръководител, незабавно предоставя справка по чл. 9, ал. 2 и другите материали на компетентната прокуратура.

Чл. 11. Полицейският орган, който извършва предварителната проверка, незабавно докладва на съответния ръководител, когато установи данни за извършено престъпление от общ характер и необходимост от провеждане на неотложни действия по разследването. В тези случаи ръководителят и другите длъжностни лица предприемат необходимите действия съобразно чл. 4 - 8.

Раздел III

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПРИ РАБОТА ПО ОПЕРАТИВНИ ДЕЛА

Чл. 12. (1) При откриване на оперативно дело или преписка за извършено престъпление, посочено в чл. 411а от НПК или такова, наказуемо с лишаване от свобода повече от 10 години, както и по оперативни дела или преписки, по които се използват специални разузнавателни средства (СРС), съответният ръководител на структура на МВР писмено уведомява административния ръководител на съответната прокуратура или определени от него прокурори, като изпраща подробна писмена справка при спазване изискванията на Закона за защита на класифицираната информация и издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове.

(2) Справка по ал. 1 следва съдържа данни за:

1. извършеното престъпление, включително за времето, мястото и начина на извършване;

2. лицата, участници в престъплението (имена, ЕГН, място на раждане, постоянен и настоящ адрес), а при непълнолетен участник в

извършеното деяние - и характеристична справка от служител на Детска педагогическа стая;

3. лица, които могат да бъдат разпитани като свидетели, необходимост от мерки за защита;

4. вещи, включително документи, които биха могли да се изземат като веществени доказателства, и тяхното местонахождение;

5. имущественото положение на участниците в престъплението, когато то е от вид да генерира имуществена облага, както и когато за него в Наказателния кодекс (НК) е предвидено наказание глоба или конфискация;

6. съществуваща опасност участник в престъплението да се укрие или да извърши друго престъпление.

(3) Административният ръководител на съответната прокуратура или определените от него прокурори по своя преценка могат да извършват проверки на оперативни дела и преписки, посочени в ал. 1.

Чл. 13. (1) Когато в хода на оперативното дело се съберат достатъчно данни за извършено престъпление от общ характер, водещият оперативното дело служител изготвя и представя на съответния ръководен служител подробна писмена справка и проект на план за първоначални действия по разследването (реализацията).

(3) Проектът на план за първоначални действия по разследването (реализацията) следва да съдържа:

1. необходими първоначални действия по разследването и последователността им;

2. организационни мерки, свързани с провеждането на първоначалните действия по разследването - осигуряване на служители на МВР, поемни лица, вещи лица, специалисти - технически помощници, охрана и други;

3. при необходимост - предложение за използване на СРС в досъдебното производство.

(4) При планирането на оперативно-издирвателни действия се отчита обстоятелството, че впоследствие може да възникне необходимост за разпит на полицейските служители в качеството на свидетели.

(5) Справката и проектът за план се предоставят за съгласуване на главния разследващ полицай или на друг определен разследващ полицай.

(6) Когато се установи, че са налице достатъчно данни за извършено престъпление, след доклад на съответния ръководител водещият оперативното дело служител докладва на прокурор от компетентната прокуратура справката, проекта на план за първоначалните действия по разследването (реализацията) и приложените материали, но не по-късно от пет дни преди началото на планираните първоначални действия по разследването (реализацията).

(7) Съобразно конкретния случай, по искане на съответния ръководител на структура на МВР и след съгласие на административния ръководител на съответната прокуратура, докладването по ал. 6 на прокурора може да се извърши в структурата на МВР.

Чл. 14. Административният ръководител на компетентната прокуратура или определеният от него прокурор се запознава със справката, проекта на план за първоначалните действия по разследването (реализацията) и приложените материали, и извършва правен анализ и оценка на установените данни.

Чл. 15. (1) Когато при анализа и оценката по чл. 14 се прецени, че са налице достатъчно данни за престъпление от общ характер, административният ръководител определя по установения ред наблюдаващ прокурор, който:

1. образува досъдебно производство;
2. определя компетентния разследващ орган;
3. указва създаването на разследващ екип, съобразно установения ред;
4. съгласува плана за първоначалните действия по разследването (реализацията);
5. предприема необходимото за изпълнение на планираните първоначални действия по разследването (искания до съда за разрешения за претърсване, обиск, изземване и други действия).

(2) Съобразно фактическата и правна сложност или обществената значимост на случая, прокурорът може лично да участва в извършването на действията по разследването. Когато прокурорът не участва лично в извършването на действията по разследването, разследващият орган периодично му докладва.

(3) Когато в хода на действията по разследване се задържи лице по реда на ЗМВР, незабавно се уведомява компетентният прокурор и се изпълняват неговите указания.

Чл. 16. Когато при анализа и оценката по чл. 14 се прецени, че не са налице достатъчно данни за извършено престъпление от общ характер, прокурорът писмено указва обстоятелствата, които следва да се установят и определя срок за това.

Чл. 17. (1) Когато в хода на оперативното дело се установи необходимост от извършване на неотложни действия по разследването, водещият оперативното дело служител докладва на съответния ръководен служител.

(2) Ръководният служител уведомява за обстоятелствата по ал. 1 главния разследващ полицай или друг определен разследващ полицай, както и съответната прокуратура, за даване на правна оценка. Когато се установи

необходимост от извършването на неотложни действия по разследването, се определя конкретен разследващ орган за провеждането им.

(3) При фактическа или правна сложност или обществена значимост на случая съответният ръководител незабавно уведомява административния ръководител на компетентната прокуратура или определени от него прокурори.

(4) За извършените неотложни действия по разследването се изготвя справка, която се прилага към материалите по досъдебното производство и се докладва незабавно на съответния ръководител.

(5) Всички материали се предоставят на съответната компетентна прокуратура за предприемане на необходимите действия по реда на НПК.

(6) Определеният наблюдаващ прокурор предприема необходимото за одобряване на протоколите за извършените неотложни действия по разследването.

Чл. 18. Компетентната прокуратура и органите на МВР действат съобразно чл. 13 - 17 и в случаите, когато досъдебното производство е било спряно поради неразкриване на извършителя и издирването е било възложено на органите на МВР.

Чл. 19. Извън случаите на чл. 13 - 17, при възникнала необходимост в хода на работата по оперативно дело органите на МВР могат да поискат от компетентната прокуратура правна оценка относно квалификация на деянието и особеностите на документирането (установяване на лица, които могат да бъдат разпитани като свидетели, установяване на вещи, включително документи, които биха могли да се изземат като веществени доказателства, и тяхното местонахождение), съобразно конкретния предмет на доказване.

ГЛАВА ТРЕТА

ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТА НА ПРОКУРАТУРАТА ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА НЕОТЛОЖНИ И ПЪРВОНАЧАЛНИ ДЕЙСТВИЯ ПО РАЗСЛЕДВАНЕ

Чл. 20. (1) Когато в прокуратурата се получи съобщение за извършено престъпление от общ характер и се установи необходимост от неотложни действия по разследването, компетентният прокурор определя разследващия орган и разпорежда извършването на действията.

(2) Когато са налице предпоставките по чл. 356, ал. 1 или 362, ал. 1 от НПК, прокурорът указва досъдебното производство да се проведе под формата на бързо или незабавно производство.

Чл. 21. (1) Съобразно конкретния случай прокурорът може лично да участва в извършването на действията по разследването или сам да ги извърши.

(2) Когато прокурорът не участва лично в извършването на неотложните действия, той изисква периодично докладване от разследващия орган и дава указания.

(3) В съответствие с докладите и резултатите от извършените неотложни действия прокурорът може да разпорежи извършването на допълнителни неотложни действия по разследването.

Чл. 22. (1) Когато е уведомен от органите на МВР по реда на чл. 4, ал. 3, чл. 10, 11 или 13, прокурорът преценява дали да участва лично, предвид фактическата и правна сложност или обществената значимост на случая, и съобразно това дава конкретни писмени указания, които са задължителни за полицейските органи.

(2) Когато е уведомен от органи на МВР по реда на чл. 213, ал. 3 от НПК, прокурорът предприема необходимите действия за одобряване на протоколите за извършените неотложни действия по разследването, проучва всички материали по досъдебното производство и преценява дали разследването следва да се продължи от полицейски разследващ орган или е необходимо то да се възложи на друг разследващ орган.

Чл. 23. По започнало бързо или незабавно производство прокурорът може да постанови разследването да се извърши по общия ред, само когато случаят представлява фактическа и правна сложност и е обективно невъзможно наказателното производство да бъде приключено по реда, в сроковете и при условията на глава двадесет и четвърта или глава двадесет и пета на НПК.

Чл. 24. (1) Когато прокурорът е определил за разследващ орган следовател, който да проведе неотложните действия по разследване, следователят създава необходимата организация за провеждането им.

(2) Завеждащият съответния следствен отдел или следователят могат да поискат съдействие от органите на МВР по реда на чл. 218, ал. 2 от НПК, които са длъжни да му го окажат.

Чл. 25. (1) При поискано съдействие от страна на органите на МВР по реда на чл. 19 компетентният прокурор се запознава с материалите по случая и дава конкретни указания за насоките на документиране, предвид предмета на доказване на осъщественото престъпление.

(2) Когато се съберат достатъчно данни за извършено престъпление от общ характер, прокурорът и органите на МВР действат съобразно чл. 13 - 17.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тези правила:

1. „Предварителна проверка“ е извънпроцесуална дейност за установяване и събиране на достатъчно данни за извършено престъпление от общ характер;

2. „Оперативни дела“ са делата съгласно вътрешноведомствените актове за оперативен отчет в МВР.

§ 2. При планиране на разследването задължително да се залагат конкретни мерки и задачи, свързани с осигуряването на допълнителни изисквания за:

1. дискретно събиране на информация и доказателства;

2. предварително уточняване на списък на свидетели, които следва да бъдат разпитани - незабавно или след реализацията;

3. информацията за хода на разследването да се обменя персонално между ръководителя на разследващия екип в съответната структура на МВР и наблюдаващия прокурор.

§ 3. Исканията до съда за разрешение за използване на СРС да бъдат мотивирани съгласно НПК, без въвеждане на информация, която би разкрила източниците на МВР. Такава информация може да бъде отразена в отделна справка, посочена само като номер в искането на СРС.

§ 4. Когато задържано по реда на ЗМВР лице следва да се задържи до 72 часа по реда на чл. 63, ал. 2 от НПК и лицето се настанява в арест, който е извън района на компетентната прокуратура, прокурорът изпраща по факса постановлението за задържане.